

ARTROSKOOPIA PROTSEDUUR

Tavaliselt on tegemist päevakirurgilise operatsiooniga, mis tähendab seda, et patsient saabub haiglasse hommikul ja lubatakse koju mõned tunnid peale operatsiooni, kui raviarst on patsiendi üle vaadanud ja väljavõtte haigusloost koos edasiste ravijuhistega patsiendile üle andnud.

Joonis 4. Puusaliigese artroskoopia

Operatsiooni eel vestleb patsiendiga anestezioloog ning ühiselt otsustatakse, milline anesteesia vorm on antud patsiendile sobivaim. Tavaliselt kasutatakse puusa artroskoopia puhul üldanesteesiat.

TAASTUMINE

Operatsioonist taastumise aeg ja koormuse piirang opereeritud jalale (sh karkude kasutamise aeg) sõltuvad ravitavast patoloogiast ja operatsiooni käigus teostatud protseduuridest.

Arst määrab vahetuks operatsioonijärgseks perioodiks valuvaigisteid ja suunab patsiendi terapeutiliste harjutuste kava koostamiseks füsioterapeudi vastuvõtule.

VÕIMALIKUD TÛSISTUSED

Tüsistuste tekkimine ei ole puusaliigese artroskoopia korral sagedane. Siiski tuleb arvestada asjaoluga, et igasuguse kirurgilise sekkumisega puusaliigeses kaasneb väike risk ümbritsevate närvide ja veresoonte, aga ka liigese enda vigastusele.

Operatsiooni käigus kasutatakse **spetsiaalset venitus-aplikatsiooni**, mille tulemusena võib tekkida närvide ülevenitus ja operatsioonijärgne tuimus kubeme ja reie piirkonnas, mis tavaliselt taandub mõne nädala jooksul pärast operatsiooni. Samuti tuleb arvestada väikese infektsiooni ja süvaveeni tromboosi tekke riskiga (alla 1% juhtudest).

MÄRKMED:

Estonia.eu
Positively surprising

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti
tuleviku heaks

Ortopeedia Arstid AS on Liikumistervise innovatsiooni klasteri SportEST partner ja valdkonna ekspert. SportEST klaster ühendab liikumisvaldkonna põhi- ja tugiteenuseid pakkuvaid asutusi. Rohkem infot klasterist ja tervislikust sportimisest leiate kodulehelt www.sportest.eu.

PUUSALIIGESE ARTROSKOOPIA

ORTOPEEDIA ARSTID AS

Paldiski mnt 68a, 10617 Tallinn, tel 606 7747, www.ortopeediaarstid.ee

Puusaliigese artroskoopia on kirurgiline protseduur, mille abil saab arst diagnoosida ning vajadusel ravida liigesega seotud haigusseisundeid ja vigastusi. Puusaliigese artroskoopia käigus viiakse puusaliigesesse röntgeni kontrolli all väike kaamera (artroskoop), mille abil kuvatakse pilt liigesest suurele ekraanile. Selle abil saab arst juhtida liigesesse viidud erinevaid miniatuurseid instrumente, mida puusaliigese artroskoopia käigus kasutatakse.

ÜLEVAADE

Puusaliigese artroskoopia on olnud kasutusel alates 1970ndate keskpaigast, kuid oluline areng valdkonnas on toimunud alates 2000. aastast ja kirurgilise protseduurina ei ole puusaliigese artroskoopia nii tavapärane kui põlve- või õlaliigese artroskoopia.

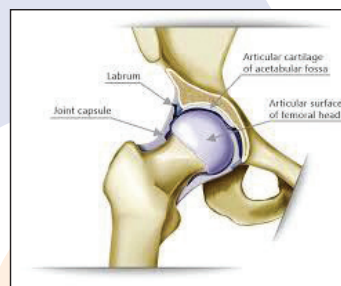

Joonis 1. Puusaliigese artroskoopia

Puusaliigese moodustavad:

- ▶ reieluu pähik, mis liigestub puusanapaga (vaagnaluu osa, mida tuntakse ka *acetabulumi* nime all);
- ▶ *acetabulumi* servas on fibrooskõhreline struktuur, mida nimetatakse labrumiks;

- ▶ liiges on ümbritsetud koe kimpudega, mida nimetatakse ligamentideks;
- ▶ ligamendid moodustavad liigeskapsli, mille sisemiseks kihiks on õhukene membraan- sünoovia, mis toodab liigesevedelikku. Liigeskapsel aitab reieluu pähikut puusanapas fikseerida.

Joonis 2. Puusaliigese ülesehitus

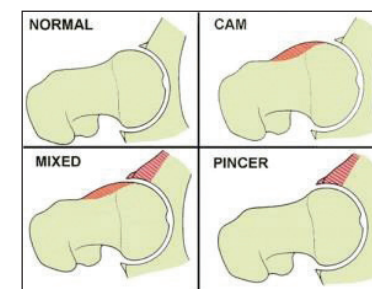
ARTROSKOOPIA NÄIDUSTAMINE

Kui erinevad konservatiivse ravi meetodid (nt koormuse vähendamine, põletikuvastased preparaadid, liigesesisesed süstid, füsioterapeudi poolt koostatud terapeutiliste harjutuste kava jm) ei ole olnud tulemuslikud, võib arst soovitada puusaliigese artroskoopiat.

Puusaliigese artroskoopia käigus on võimalik:

- ▶ eemaldada nn vabakehasid liigesest (tavaliselt luulis-kõhrelised moodustised);
- ▶ ravida lokaalseid, väiksemaid kõhrekahjustusi;
- ▶ ravida labrumi vigastusi;
- ▶ eemaldada luukasviseid ja luulisi deformatsioone (nt CAM-tüüpi pitsumise korral), reieluu-puusanapa (femoroatsetabulaarse) pitsumissündroomi (FAI) ravi;

- ▶ liigesesisese ligamendi (*ligamentum teres*) vigastuse ravi;
- ▶ puusaliigese loputus (lavaaž) infektsiooni korral, koeproovi võtmine (biopsia);
- ▶ ravida liigesega piirnevate kõõluste kahjustusi (nt *iliopsoase* kõõluse krooniline tendinoos).

Joonis 3. Femoroatsetabulaarse pitsumissündroomi vormid

OPERATSIOONIEELSED UURINGUD

Enne puusaliigese artroskoopia teostamist teeb arst puusaliigese seisundi hindamiseks mitmed vajalikud uuringud, millest tavalisemad on:

- ▶ kliinilis-funktsionaalsed testid (uuritakse liigese liikuvuse ulatust ja valuaistingu teket erinevate aktiivsete ja passiivsete liigutuste korral);
- ▶ kliiniline ja biokeemiline vereanalüüs;
- ▶ röntgenuuring;
- ▶ ultraheliuuring;
- ▶ MRT (magnetresonantstomograafia) uuring
- ▶ KT (kompuutertomograafia) uuring.